

UPUTE ZA PISANJE SEMINARASKOGA RADA

za studente studija etnologije i antropologije

Odjel za etnologiju i antropologiju
Sveučilište u Zadru

Zadar, 2019

UPUTE:

Seminarski rad je samostalno djelo studenta u kojem se pod vodstvom mentora obrađuje zadana ili samostalno izabrana tema. Tema rada može biti praktična ili teoretska. Cilj je rada dokazati sposobnost studenta u samostalnom rješavanju praktičnih i teoretskih problema koji ne moraju imati karakter originalnosti. Dakle, radovi ne moraju predstavljati originalno znanstveno dostignuće već pokazati sposobnost primjene određene teorije, analitičkog aparata ili sposobnost analitičkog čitanja teksta. Radovi mogu donositi i pregled znanstvenih teorija i pravaca. Posebno je važno savladati pravila akademskog pisanja i izlaganja problematike, uključivo s pravilnim citiranjem tekstova.

OPĆENITE NAPOMENE:

Seminarski rad predaje se u ispisanom ili elektronskom obliku. Pojedini nastavnici Odjela daju mogućnost studentima da rad predaju putem sustava za e-učenje Merlin. Koristite Times New Roman, veličinu slova 12, prored 1.5, poravnato, stranice paginirajte. Naslove poglavlja treba napisati slovima veličine 14 točaka.

ZNANSTVENO ISTRAŽIVANJE:

1. Uočavanje znanstvenog problema ili predmeta istraživanja i njegova formulacija
2. Postavljanje hipoteze (što dokazujete u radu/izlažete)
3. Izbor analize teme (kojom metodom se služite)
4. Izrada orientacijskog plana istraživanja (što sve trebate napraviti i kojim redom)
5. Sastavljanje radne bibliografije (koje knjige dolaze u obzir/ su relevantne za predmet kojim se bavite)
6. Prikupljanje, proučavanje sređivanje postojeće literature i terenske građe
7. Struktura ili kompozicija djela (pomoći će vam ako si postavite radne naslove cjelina koje ćete kasnije raspisati)
8. Rješavanje postavljenog problema (analiza)
9. Formuliranje rezultata istraživanja (sinteza)

Izgled naslovne stranice seminarskog rada:

Sveučilište u Zadru
Odjel za etnologiju i antropologiju
Kolegij:
Nastavnik:
Student:

Naslov rada

Seminarski rad

U Zadru, datum

Izgled sljedeće stranice (prve paginirane stranice seminarskog rada):

<p>Naslov seminarskog rada</p> <p>ime i prezime studenta naziv Odjela godina studija e-mail adresa</p> <p><i>Apstrakt seminarskog rada (pisan u kurzivu)</i> Ključne riječi:</p>	<p>3</p>
<p>Dalje slijedi tekst seminarskog rada sa svim potrebnim elementima!</p>	

ELEMENTI SEMINARSKOG RADA:

1. Nacrtak (Apstrakt) (najviše 250 riječi)
2. Ključne riječi
3. Uvod
4. Izlaganje tematike
5. Zaključak
6. Sažetak
7. Popis priloga
8. Popis literature

- 1.) **NACRTAK (APSTRAKT)** – Abstrakt se piše nakon naslova rada i podataka o autoru koji se unose poravnati s lijeve strane. Kako se danas u svijetu izdaje velik broj članaka, koji su dostupniji no ikada, vrijeme utrošeno na pretraživanje članaka vezanih uz određenu temu nastoji se što više skratiti. Abstrakt služi upravo tome: u njemu se iznose sažetak teme o kojoj se piše, što autor time želi postići, koja su pitanja koja u tekstu postavlja. Autor uvijek mora pisati o sebi u trećem licu. Abstrakt time služi što kraćem upoznavanju s temom istraživanja kako bi se odlučilo da li članak spada u kategoriju radova koji zanimaju istraživača ili ne.
- 2.) **KLJUČNE RIJEČI** – Pretraživanje na internetskim bazama podataka, ili bazama podataka pojedinih institucija uvijek u jednoj od opcija istraživanja (naslov, autor, izdavač) nudi i opciju „ključne riječi“. Ključne riječi pokrivaju najvažnije termine koji se koriste u radu i time sažimaju na razinu riječi ili izraza ono najznačajnije za rad. Stoga nakon abstrakta, pod ključne riječi nužno je navesti one za koje pretpostavljate da bi definirale rad, i time pomogle drugim istraživačima koje bi mogla zanimati tematika Vašeg rada pri pretraživanju. Broj ključnih riječi navedenih u tekstu ne bi trebao pralaziti deset riječi ili izraza.
- 3.) **UVOD** – U uvodu kojeg započinjete uvučenim redom (tipka TAB), potrebno je opisati: O čemu pišete (npr. *Predmet istraživanja u ovom radu su..., U ovom radu analizira se..., itd.*), kako Vam se nametnulo istraživanje ove specifične teme (npr. *Prilikom terenskog istraživanja na otoku Hvaru, uočeno je...*), što Vam je cilj (npr. *Cilj ovog rada je..., Svrha ovog istraživanja je..., itd.*), koja su pitanja koja se nameću istraživanjem, kako planirate odgovoriti na njih (npr. *Pitanja koje se nameću ovim istraživanjem su..., ili na postavljena pitanja nastojat će se odgovoriti upotrebom navedenih metoda i teorija, kao i rezultata terenskog istraživanja.*)
- 4.) **IZLAGANJE TEMATIKE** – Tijekom izlaganja tematike, podnaslov naslovite nazivom za koji smatraste da je najprikladniji s obzirom na Vašu temu istraživanja (napomena – ne pisati kao podnaslov termin „izlaganje tematike“, već ako su teme posmrtni običaji, onda npr. „Posmrtni običaji u ...“). Izlaganje tematike moguće je i kroz više smislenih cjelina od kojih svaka mora biti nazvana podnaslovom vezanim uz temu. Tijekom ovog dijela rada potrebno je opisati što se istražuje. U ovom dijelu rada potrebno je nakon uvodnog izlaganja tematike općenito, osvrnuti se na specifičnu pojavu koju istražujete. kako ste to napravili, koje ste metode i tehnike koristili(npr. Terensko istraživanje, upitnice, literatura, itd.). Opišite pojavu koju istražujete i postavite pitanja koja su se nametnula tijekom istraživanja. Pokušajte odgovoriti na njih i ponuditi svoj odgovor i razmišljanje, pozivajući se na postojeću literaturu ili terensko istraživanje. MOLIM VAS da tijekom ovog dijela rada ne pišete svoja

- zapažanja, već osobna razmišljanja u znanstvenom tonu, primjenom teorija koje planirate koristiti i odgovore koje biste kao takve mogli ponuditi.
- 5.) ZAKLJUČAK – U zaključku se sumiraju rezultati analize koju ste ponudili u prethodnom dijelu.
 - 6.) SAŽETAK – Sažetkom utvrđujete najvažnije navedeno u radu: Što se radili, gdje i kada, kako ste pristupili temi istraživanja, koja su se pitanja postavila tijekom istraživanja, a koji odgovori. Ovaj dio rada najčešće se prevodi na engleski i ne treba biti dugačak. SAŽETAK **nije isto** što i ABSTRACT. Abstraktom naznačujete temu vašeg rada i načine kako ćete istraživati, dok u sažetku donosite kratak pregled u par rečenica teme istraživanja, ali i pitanja i odgovore koji su se iskristalizirali tijekom rada.
 - 7.) POPIS PRILOGA - Ukoliko su prilozi umetnuti u tekst moraju biti numerirani. Slike i grafove treba popratiti legendom. (npr: slika 1. Mlin u Kumrovcu. Autor fotografije je Ivan Horvat). Na kraju teksta potrebno je priložiti popis priloga koji su označeni rednim brojem pojavljivanja u tekstu.

CITIRANJE LITERATURE:

U seminarskom se radu mora **jasno** odvojiti autorov tekst od tuđeg teksta. Poznata je izreka da je kopiranje iz jednog teksta plagijat, dok iz više izvora znanstveni rad. Naime, od drugoga se autora mogu preuzeti definicije, ideje i različiti podaci, ali se uvijek na vrlo jasan način mora navesti čiji su i iz kojeg su bibliografskog izvora preuzeti. Stoga je citiranja u tekstu potrebno potkrijepiti podacima o autoru, godini nastanka djela i stranicama s kojih se preuzima određena autorova ideja. Potrebni se podaci navode u zagradama.

Pri citiranju se (a) dijelovi nečijeg rada mogu preuzeti doslovno, stavljanjem preuzetog teksta u navodnike, a također je (b) moguće prepričavanje ili parafraziranje izvornog teksta vlastitim riječima. U oba je slučaja potrebno navesti izvor jer je svako preuzimanje bez navođenja autora nedopušteno i predstavlja plagijat (usp. Zelenika 2000: 481 - 482).

CITIRANJE

Citiranje ideja, koncepata, dijelova teksta ili rečenica drugih autora u tekstu potrebno je potkrijepiti podacima o autoru, godinom nastanka djela iz kojeg se preuzima citat i stranicom.

- Citat može biti direktni tj. izravno prenosi dijelove rada, odlomke ili rečenice drugih autora; primjer navođenja:

„Socijalna i kulturna antropologija dvadesetog stoljeća je svojem uglavnom zapadnom čitateljstvu obećala prosvjećenost na dva fronta. Prvi je bilo spašavanje raznolikosti kulturnih oblika života od procesa očevidne globalne vesternizacije... Drugo obećanje antropologije, ne toliko istaknuto i jasno artikulirano kao prvo, bilo je ono po kojemu je na trebala biti oblik kritike naše vlastite kulture.“ (Marcus i Fischer 2003: 15)

- Prepričavanje ili parafraza izvornog teksta je način sažimanja misli drugih autora upotrebom vlastitih riječi, primjer navođenja:

Marcus i Fischer (2003: 15) u svojem su radu ukazali na dvojne ciljeve antropologije dvadesetog stoljeća koja se u svojim interesima kretala od spašavanja globalnih kultura do okretana kritici vlastitih kultura.

ili

Da je antropologija dvadesetog stoljeća svoje ciljeve usmjerila prema kritici vlastite društvenosti i kulture, te spašavanju vesternizacijom ugrožene kulturne raznolikosti, ustvrdili su George Marcus i Michael Fischer u knjizi *Antropologija kao kritika kulture* (usp. 2003: 15).

NAPOMENA: Preporuka je citatom se referirati na koncepte i ideje autora u originalu. Posredni citati u kojima se koncepti i ideje jednog autora preuzimaju putem drugog autora nisu poželjni u znanstvenom radu. Ukoliko je original nedostupan, a posredno je citiranje prijeko potrebno toleriraju se do dva posredna citata.

6

UZASTOPNO CITIRANJE ISTOG IZVORA

Ukoliko se isti autor citira uzastopce potrebno je koristiti skraćenicu *ibidem* (lat. *isto*) kako bi se reduciralo neprestano navođenje istog autora, godine i stranice. Nekoliko je opcija u slučaju uzastopnog citiranja istog autora:

- a) ukoliko se u radu uzastopce ponavlja citat istoga autora iz iste knjige/članka i sa iste stranice potrebno je samo napisati u zagradu *ibid.* (skraćeno od *ibidem*). npr. (*ibid.*).
- b) ukoliko se ponavlja citat istoga autora iz iste knjige/članka, ali sa druge stranice tada *ibid.* zamjenjuje prezime i godinu, dok se navodi drugi broj stranice. Npr. (*ibid.*: 3)
- c) ukoliko se ponavlja referenca na istog kazivača koja se označava fusnotom, onda se *ibid.* piše u fusnoti.

GRAĐA BEZ PODATAKA O IMENU AUTORA/GODINE/STRANICE

Ukoliko se koristi građa (novinski članci, osvrti, recenzije, press-clip) kod kojih nije označeno ime autora, godina ili stranica, tada se koriste sljedeće oznake koje se pišu unutar uglatih zagrada na mjestu predviđenom za podatak.

Nepoznato ime autora – s.n. (lat. *sine nomen* – bez imena); npr. ([s.n.] godina: stranica)

Nepoznata godina – s.a. (lat. *sine anno* – bez godine); npr. (Prezime autora [s.a.]: stranica)

Nepoznata stranica – s. p. (lat. *sine paginae* – bez stranice); npr. (Prezime autora godina: [s.p.])

NAVOĐENJE KAZIVAČA:

Izuzetak o poštivanju pravila o tajnosti i anonimnosti u iznošenju osobnih podataka kazivača koje ste intervjuirali za potrebe izrade seminarског rada podrazumijeva da ste dobili izričitu dozvolu kazivača da se njihovi osobni podaci, imenom i prezimenom objave unutar teksta (**Primjer 1.**). U slučaju da se kazivači odluče na anonimnost u tekstu ih se može navoditi inicijalom ili imenom, ili nekim drugim dogovornim znakom (**Primjer 2.**).

Na kraju rada treba iznijeti listu kazivača, nakon literature, s punim podatcima godine rođenja, mjesta i datuma intervjuja.

U istom popisu, za one kazivače koji nisu spremni dati ovlaštenje za objavu osobnih podataka, navode se inicijali ili pseudonim te napomena - podaci o kazivaču čuvaju se u arhivi Odjela za etnologiju i antropologiju (**Primjer 3.**).

Primjer 1.

Prema kazivanju Ivana Horvata iz Markovca kraj Bjelovara, kojeg smo susreli ispred crkve, „Nikada nisam molio za sebe, već uvijek za druge“.

Primjer 2.

„Nikada nisam molio za sebe, već uvijek za druge“, prema kazivanju I. H iz Markovca kraj Bjelovara kojeg smo susreli ispred crkve.

Primjer 3.

1. Ivan Horvat, (1959), Markovac kraj Bjelovara, datum intervjeta 28.10.1940. u Bjelovaru. (ukoliko je kazivač voljan učiniti dostupnim osobne podatke za potrebe rada)
2. I.H. (1959), Markovac kraj Bjelovara, datum intervjeta 28.10.1940. u Bjelovaru. Podaci o kazivaču nalaze se u arhivi Odjela za etnologiju i antropologiju, Sveučilišta u Zadru.
3. **Ili** Podaci o kazivaču su dostupni autoru teksta. (ukoliko kazivač nije voljan učiniti dostupnim osobne podatke za potrebe rada)

KRATICE:

Pravila za navođenje časopisa u skraćenom obliku ili navođenje fondova pojedinih arhivskih ustanova određuju ustanove ili časopisi u svojim napucima. Ukoliko kratice nisu zadane sami ih napravite i priložite popis kratica na kraju seminarskog rada (primjer najčešće korištenih kratica: Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena: ZbNŽO).

PRAVILA O CITIRANJU:**Primjeri:****Knjiga jedan autor:**

Prezime, Ime. Godina. *Naziv knjige*. Mjesto izdavanja: Izdavač.
Connerton, Paul. 2004. *Kako se društva sjećaju*. Zagreb: Antibarbarus.

Knjiga u koautorstvu dvoje:

Prezime, Ime i Ime Prezime. Godina. *Naziv knjige*. Mjesto izdavanja: Izdavač.
Craton, M. i G. Saunders. 1992. *Islanders in the stream: A history of the Bahamian people*. Athens: University of Georgia Press.

Ukoliko ima više od tri autora imenujte prvoga, a za ostale dodajte et. al. (i drugi) ili ih možete popisati redom pojavljivanja na naslovnicu knjige kao u slučaju dvojnog autorstva:

Prezime, Ime et al. Godina. *Naziv knjige*. Mjesto izdavanja: Izdavač.
Loomba, Avia et al. 2006. *Postcolonial studies and beyond*. London: Duke University Press.

Poglavlje u knjizi:

Prezime, Ime. Godina. Naziv poglavlja. U: Naziv knjige, ur. Ime Prezime, stranice. Mjesto izdavanja: Izdavač.

Belaj, Marijana. 2006. Tito poslije Tita. Kip Josipa Broza kao žarište obrednog ponašanja. U: *O Titu kao mitu*, ur. Nevena Škrbić Alempijević, Kirsti Mathiesen Hjemdahl, 201-221. Zagreb: FF Press, Srednja Europa.

Urednička knjiga

Prezime, Ime, ur. Godina. *Naslov knjige*. Mjesto izdavanja: Izdavač.
Prpić, Ivan, ur. 2004. *Globalizacija i demokracija*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti.

Ili s više autora

Narayan, Uma i Sandra Harding, ur. 2000. *Decentering the center: philosophy for a multicultural, postcolonial, and feminist world*. Indianapolis: Indiana University Press.

Članci u periodici:

Herring, G. 1998. „The beguiled: misogynist myth or feminist fable?“ *Literature film quarterly* 26 (3): 214–219.

8

Novinski članak bez autora:

Chicago tribune. 1994. „Gun injuries take financial toll on hospitals“, February 24.

Novinski članak s autorom:

Horvat, Ivo. 2008. „Etnološki tereni u Istri“. *Jutarnji list*, 31.

Ili

Horvat, Ivo. 25.1.2008. „Etnološki tereni u Istri“. *Jutarnji list*, 31.

Elektronički izvori (vrela):

Članak u e časopisu:

Yin, S. 2003. Color bind. „American demographics“ 25(7): 22–26. Academic search premier, via Galileo, <http://www.galileo.usg.edu> (datum pristupa)

Natuknica u enciklopediji:

Prezime, Ime autora natuknice (ako postoji). Naslov natuknice. // Naslov enciklopedije. Podatak o izdanju (ako postoji). Mjesto izdavanja: Nakladnik, godina izdavanja prvog i zadnjeg sveska (ukoliko enciklopedija ima više svezaka). Godina izdavanja sveska u kojemu se nalazi natuknica. Stranica.

Primjer: Bibliografija. // Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda. 3. izd. Zagreb: JLZ, 1977-1985. Sv. 1. 1977. Str. 55

ELEKTRONIČKI IZVORI

Prezime, Ime autora (ako postoji). Godina. Naslov: podnaslov. Naziv časopisa ako postoji, Potpuna URL adresa (datum pristupa dokumentu)

Alvir, Marija. 4.5.2007. Simbol umješnosti ratovanja i domišljatosti vođenja. *Hrvatski vojnik*,

<http://www.hrvatski-vojnik.hr/hrvatski-vojnik/096-972006/vis.asp>

MREŽNA STRANICA

Naslov stranice. Potpuna URL adresa (datum pristupa stranici)

Primjer: Hrvatsko knjižničarsko društvo. URL: <http://www.hkdrustvo.hr/> (2006-03-01)

CD-ROM

Podaci se navode ovisno o tome radi li se o knjizi, časopisu, zborniku. Na kraju se dodaje oznaka [CD-ROM]

Primjer: Čujić, Maja; Faletar, Sanjica; Gavranović, Drahomira. Free vs. fee-based library services in Eastern Croatia. // Library and information in multicultural societies: proceedings

/ the 12th Bobcatss symposium 26-28 January 2004. in Riga, Latvia. Boras: University College, 2004. str. 76-83 [CD-ROM]

LISTSERV, NEWSGROUP, E-MAIL

Prezime, Ime autora (ako je poznato). Predmet poruke (subject), datum poruke ako se razlikuje od datuma kad je pročitana. Adresa listserv ili newslist računala poslužitelja (datum čitanja poruke)

- Kod osobnih e-mail poruka izostavlja se adresa.

Primjer listserv poruke: Levitt, Jonathan. Fourth discussion topic.

Euro_Student_ASIST@yahooroups.com (2006-03-03)

Primjer newsgroup poruke: Ferić, Petar. Novosti, 25.02.2006. hr.soc.grad.osijek. (2006-03-12)

Primjer e-mail poruke: Cameron, Martha. Library. Osobna poruka. (2006-03-09)

9

USMENI IZVORI

Predavanje

Prezime, Ime autora. Naslov predavanja. Naslov kolegija/skupa unutar kojeg je održano predavanje. Naziv ustanove u kojoj je održano predavanje. Mjesto, datum održanog predavanja. [Predavanje]

Primjer:

Aparac-Jelušić, Tatjana. Informacija. Teorijske osnove knjižnične i informacijske znanosti. Sveučilište J. J. Strossmayer, Filozofski fakultet, Odsjek za informacijske znanosti. Osijek, 5. 3.2006. [Predavanje]

AUDIOVIZUALNA GRAĐA (zvučna kaseta, video kaseta, DVD, CD)

Prezime, Ime autora. Naslov. Mjesto: Izdavač, godina izdavanja. [Medij]

Primjer:

Adcock, Fleur...[et al.]. The poetry quartets. London: The British Council: Bloodaxe Books, 1998. [Zvučna kaseta] Wai, Lana. Yoga. Ljubljana : Videoart, 2003. [Video kaseta]

SLIKOVNA GRAĐA

Slikovna građa koja se koristi u radu mora uvijek biti u funkciji same teme koju se problematizira radom. Fotografije s terenskih istraživanja, grafovi, slike ili crteži koji se žele uključiti u rad označavaju se generičkim terminom "Slikovni prilog" s pripadajućim brojem. Nakon navođenja Slikovnog priloga detaljnije se objašnjava o kakvoj je vrsti slikovnog priloga riječ (npr. fotografija, slika, graf, crtež i sl.). U nastavku slijedi opis slikovnog priloga.

Uz objašnjenje je uvijek potrebno navesti otkuda je preuzet prilog, tko je autor, te navesti izvor. Ukoliko je riječ o autorskim uradcima prije uvrštavanja fotografije/crteža/slike u rad potrebno je zatražiti dopuštenje autora za reproduciranjem slikovnog priloga u svrhu pisanja diplomskog rada.

Primjeri:

Slikovni prilog 1. Fotografija s terenskog istraživanja provedenog u Zadru tijekom 2018. godine. Autor fotografije je IME i PREZIME.

Slikovni prilog 2. Fotografija s prikazom motiva preslice. Fotografija je preuzeta iz knjige NAZIV KNJIGE/ČLANKA (Prezime autora godina: stranica).

Slikovni prilog 3. Crtež s prikazom suhozida. Autor crteža je IME i PREZIME. Skenirana inačica crteža u ovom radu objavljena je uz dopuštenje autora.